

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către administratorul insolvenței Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni”, Corneliu Cuculescu, Societății cu răspundere limitată „Vinex Victoria” și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Vinex Victoria” împotriva Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni”, intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Allfriends Trading”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Banca comercială „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe acțiuni cu privire la anularea deciziei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Banca comercială „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe acțiuni,

c o n s t a t ă :

La data de 19 ianuarie 2011, SRL „Vinex Victoria” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Vinuri Ialoveni” cu privire la anularea deciziei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, că conform deciziei Consiliului societății SC „Vinuri Ialoveni” SA, s-a decis luarea în credit cu punerea în gaj și ipotecă a bunurilor ce depășesc valoarea limitei de 25 % stabilită obligatoriu de Statutul SC „Vinuri Ialoveni” SA.

Menționează că, conform proceselor-verbale ale ședinței Consiliului societății din 19 august 2004, 27 mai 2005, 16 august 2005 și 07 noiembrie 2007 au fost aprobate decizii ce depășesc limitele Statutului societății SC „Vinuri Ialoveni” precum și a Legii cu privire la societatea pe acțiuni.

Susține că, conform rapoartelor financiare pe perioada anilor 2004, 2005, 2006 și 2007 s-a constatat valoarea exactă a bunurilor SC „Vinuri Ialoveni” SA și s-a constatat că în a. 2004, de către Consiliul SC „Vinuri Ialoveni” SA a fost luată decizia de a încheia tranzacție cu bunuri ce constituie 40,47 % din valoare activelor societății, în a. 2005 a fost luată decizia de a încheia tranzacția cu bunuri ce constituie 68,86% din valoarea activelor. Tot, în a. 2005 a fost luată decizia de a încheia tranzacția cu bunuri ce constituie 90,66% din valoarea activelor societății, iar în a. 2007 a fost luată decizia de a încheia tranzacția cu bunuri ce constituie 64,09% din valoarea activelor societății.

Consideră că, deciziile Consiliul SC „Vinuri Ialoveni” SA au fost adoptate în contradicție cu prevederile statutului societății, cu preluarea competenței exclusive a adunării generale a acționarilor precum și fără a avea careva împuterniciri și solicită să fie anulate.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 22 iunie 2011 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Agriculturii al RM și BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA (f.d.24, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 17 noiembrie 2011 cauza a fost transmisă după competență la Judecătoria Ialoveni (f.d.64, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 18 noiembrie 2013 nu a fost admisă recunoașterea acțiunii de către SA „Vinuri Ialoveni” (f.d.171, Vol.I).

Tot, la aceeași dată, Judecătoria Ialoveni prin încheierea din 18 noiembrie 2013 a atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului SRL „Allfriend Trading” (f.d.172, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 29 noiembrie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SRL „Vinex Victoria” și intervenientului accesoriu Ministerul Agriculturii al RM cu privire la asigurarea acțiunii, prin suspendarea contractelor de gaj încheiate între SA „Vinuri Ialoveni” și BC „Banca de Finanțe și Comerț”, succesor SRL „Allfriend Trading” (f.d.175-176, Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău 04 martie 2014 a fost respins recursul declarat de către SA „Vinuri Ialoveni” și menținută încheierea Judecătoriei Ialoveni din 18 noiembrie 2013. A fost admis recursul declarat de către SRL „Vinex Victoria”, casată încheierea Judecătoriei Ialoveni din 29 noiembrie 2013 cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță la faza primirii demersului de asigurare a acțiunii (f.d.191-194, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 06 mai 2014 a fost admisă cererea SRL „Vinex Victoria” și intervenientului accesoriu Ministerului Agriculturii al RM cu privire la asigurarea acțiunii (f.d.16-18, Vol.II).

În cadrul examinării cauzei, SRL „Vinex Victoria” a înaintat cerere suplimentară, solicitând anularea contractelor de credit, de gaj și ipotecă precum și ale acordurilor acestora.

Ulterior, reclamantul a înaintat o cerere cu privire la modificarea pretențiilor din acțiune, solicitând instanței anularea deciziei Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din data de 19 august 2004, specificată în pct.3 a procesului-verbal nr.5, anularea deciziei Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din data de 27 mai 2005, specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.2, anularea deciziei din 16 august 2005, specificată în pct. 2 a procesului-verbal nr.5 și anularea deciziei din data de 07 noiembrie 2007 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5.

La data de 19 aprilie 2016, SA „Vinuri Ialoveni” a înaintat o cerere cu privire la recunoașterea acțiunii SRL „Vinex Victoria”, solicitând admiterea cererii și recunoașterea cererii de chemare în judecată din 19 ianuarie 2011 și cererea suplimentară din 18 februarie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 19 aprilie 2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată și anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004 specificată în pct. 3 a procesului-verbal nr.5, anulată decizia Consiliului SA

„Vinuri Ialoveni” din 27 mai 2005 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.2, anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 16 august 2005 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5 și anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 07 noiembrie 2007 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5 (f.d.19-22, Vol.IV).

La data de 21 aprilie 2016, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii.

La data de 04 mai 2016, și SRL „Allfriend Trading” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Allfriend Trading”, fiind acordat apelantei termen până la data de 16 august 2016, ora 11:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 300 lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel. Totodată, pentru data de 16 august 2016, ora 11:00 a fost stabilită ședința pentru soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

La data de 10 august 2016, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus cererea de apel motivată.

În cadrul ședinței de judecată din data de 16 august 2016, SRL „Allfriend Trading” a depus cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 300 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către SA „Banca de Finanțe și Comerț”, fiindu-i acordat apelantei termen până la data de 01 decembrie 2016 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat restante în sumă de 150 lei, concomitent comunicându-i despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d.65-70, Vol.IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016 a fost corectată greșeala strecurată în partea introductivă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, și anume în partea ce ține de includerea grefierului Olesea Croitor în componența Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău, urmând a fi indicat următoarea redacție, Președintele ședinței, judecătorul Domnica Manole, judecătoria Iurie Cotruță și Angela Bostan, a fost înlocuită sintagma „judecând în ședință publică” cu sintagma „din oficiu”.

La data de 24 noiembrie 2016, SRL „Vinex Victoria” și administratorul insolvenței SA „Vinuri Ialoveni”, Corneliu Cuculescu au declarat recurs nemotivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri de restituire a cererii de apel depusă de către SA „Banca de Finanțe și Comerț”.

La data de 25 noiembrie 2016, SRL „Vinex Victoria” și administratorul insolvenței SA „Vinuri Ialoveni” au declarat recurs motivat, invocând că încheierea contestată a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și a normelor de drept procedural.

Drept temei de repunere în termenul de declarare a recursurilor au invocat că nu au știut de existența încheierii contestate, deoarece la ședința de judecată din data de 08 noiembrie 2016, la care au fost prezenți, o astfel de încheiere nu a fost pronunțată. Cu încheierea recurată au făcut cunoștință abia la data de 24 noiembrie 2016.

În motivarea cererilor de recurs SA „Vinuri Ialoveni” și SRL „Vinex Victoria” au invocat că, la deschiderea ședinței de judecată din data de 08 noiembrie 2016, instanța de apel a înștiințat părțile că prin încheierea instanței de apel din 07 iulie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către SA „Banca de Finanțe și Comerț” pe motiv că nu a fost prezentată cererea de apel motivată și dovada achitării integrale a taxei de stat, iar la solicitarea reprezentantului SA „Vinuri Ialoveni” de a fi restituită cererea de apel depusă de către SA „Banca de Finanțe și Comerț”, instanța de apel a ignorat demersul, fără a se expune, unilateral, a decis amânarea ședinței de judecată și a acordat apelantei SA „Banca de Finanțe și Comerț” un termen suplimentar pentru plata taxei de stat, fără retragerea completului de judecată în camera de deliberare și fără să pronunțe o încheiere legală în acest sens.

La fel, susține că încheierea contestată a fost emisă fără întocmirea procesului-verbal conform prevederilor art. 273 CPC.

Consideră că, instanța de apel era obligată să restituie printr-o încheiere cererea de apel, dar nu să emită o încheiere prin care să-i mai acorde apelantului SA „Banca de Finanțe și Comerț” termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat.

La data de 01 decembrie 2016, și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a RM a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 08 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termenul legal de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri de restituire a cererii de apel depusă de către SA „Banca de Finanțe și Comerț”.

În motivarea cererii de repunere în termenul de declararea a recursului a invocat că, de existența încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 a aflat la data de 28 noiembrie 2016 din scrisoarea expediată de către SA „Vinuri Ialoveni”.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt declarate în termen, având în vedere faptul că, din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul comunicării recurențelor a încheierii contestate.

La 27 decembrie 2016, în adresa intimată BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursurilor declarate de către administratorul insolvenței SA „Vinuri Ialoveni”, Corneliu Cuculescu, SRL „Vinex Victoria” și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 17 ianuarie 2017, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus referință, solicitând respingerea recursurilor ca neîntemeiate și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, pe care o consideră legală și întemeiată.

La data de 23 ianuarie 2017, SA „Vinuri Ialoveni” și SRL „Vinex Victoria” au depus cereri de recurs suplimentare, solicitând admiterea recursurilor, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri de restituire a cererii de apel.

Prin cererea depusă la data de 06 februarie 2017, SRL „Vinex Victoria” a solicitat amânarea ședinței de judecată stabilită pentru data de 08 februarie 2017 și anunțarea unei ședințe deschise cu citarea legală a recurenților și intimatului la examinarea recursurilor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând cererea de amânarea consideră necesar a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu privire la cererea recurentului SRL „Vinex Victoria” de a fi citate legal părțile la examinarea recursului, instanța de recurs accentuează că, în conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților. Astfel, rezultă expres că, norma legală precitată nu prevede posibilitatea examinării recursului împotriva încheierii în prezența participanților la proces.

La data de 07 februarie 2016, SA „Banca de Finanțe și Comerț” a depus referință suplimentară.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, se constată că prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 19 aprilie 2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată și anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004 specificată în pct. 3 a procesului-verbal nr.5, anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 27 mai 2005 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.2, anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 16 august 2005 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5 și anulată decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 07 noiembrie 2007 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, achitând parțial taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 150 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, la data de 21 aprilie 2016 a depus apel nemotivat, achitând taxa de stat în sumă de 150 lei.

La data de 04 mai 2016, și SRL „Allfriend Trading” a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către SRL „Allfriend Trading”, fiindu-i acordat apelantului termen până la data de 16 august 2016, ora 11:00 pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitate a taxei de stat în sumă de 300 lei.

La data de 10 august 2016, BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată.

La data de 16 august 2016, conformându-se încheierii instanței de apel, SRL „Allfriend Trading” a depus cererea de apel motivată și a anexat dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 300 lei.

Soluționând chestiunea primirii cererii de apel depuse de către BC „Banca de Finanțe și Comerț”, instanța de apel prin încheierea din 08 noiembrie 2016 nu a dat curs apelului declarat de către BC „Banca de Finanțe și Comerț” fiindu-i stabilit apelantului termen de până la data de 01 decembrie 2016 pentru prezentarea taxei de stat restante în sumă de 150 lei.

Astfel, Colegiul reține că, instanța de apel întemeiat și cu aplicarea corectă a normelor procesuale a emis încheierea din 08 noiembrie 2016 privind acordarea unui termen apelantului BC „Banca de Finanțe și Comerț” pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume achitarea taxei de stat restante în sumă de 150 lei.

În această ordine de idei, este de menționat că la exercitarea căii de atac – apelul, persoanele sunt în drept să declare apel și să dispună de anumite drepturi și obligații.

La rândul său, instanța de apel, este obligată să respecte procedura examinării pricinii în apel la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare, inclusiv și acordarea posibilităților părților de a-și exercita drepturile și obligațiile lor.

De asemenea, Colegiul remarcă că instanța de apel, în condițiile art.art.22 și 26 alin. (2) CPC, avea obligația de a acorda un termen apelantului BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA pentru achitarea diferenței taxei de stat, în caz contrar i-ar fi îngăduit accesul la justiție garantat de art.5 alin.(1) CPC și art.20 al Constituției RM.

Colegiul precizează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inedit al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (CEDO, hotărârea Campbell și Fell vs Marea Britanie din 25 februarie 1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acestuia de acces la justiție (CEDO, hotărârea Airey vs Irlanda din 09 octombrie 1997).

Astfel, art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune ca fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din perspectiva celor expuse, instanța de recurs respinge argumentele recurenților, deoarece nu denotă încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, or, prin încheierea din 25 noiembrie 2016, instanța de apel a înlăturat greșelile comise în partea introductivă a încheierii contestate prin excluderea grefierului din componența completului și că încheierea contestată, de a nu da curs cererii de apel depuse de către BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA a fost emisă din oficiu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererile de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit cererile administratorului insolvabilității Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni”, Corneliu Cuculescu, Societății cu răspundere limitată „Vinex Victoria” și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de repunere în termen a recursurilor.

Se resping recursurile declarate de către administratorul insolvabilității Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni”, Corneliu Cuculescu, Societății cu răspundere limitată „Vinex Victoria” și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Vinex Victoria” împotriva Societății pe acțiuni „Vinuri Ialoveni”, intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Allfriends Trading”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Banca comercială „Banca de Finanțe și Comerț” Societate pe acțiuni cu privire la anularea deciziei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic